

6. Devereux R.V. Relationship between ambulatory or exercise blood pressure and left ventricular structure: prognostic implications / R.V. Devereux, T.G. Pickering // J.Hypertens. Suppl. -1990. -Vol.8 (6). -P.125-134.
7. Nelson L. Effect of changing levels of physical activity on blood-pressure and haemodynamics in essential hypertension / L.Nelson, G.L.Jennings, M.D.Esler, P. I.Korner // Lancet. -1986. -Vol.2. -P.473-476.
8. Ronda M.U. Postexercise blood pressure reduction in elderly hypertensive patients / M.U.Ronda, A.M.Alves, F.W.Braga // Journal of the American College of Cardiology. -2002. -Vol.39. -P.676-682.
9. Sharabi Y. Reproducibility of exaggerated blood pressure response to exercise in healthy patients / Y.Sharabi, Z.Almer, A.Hanin et al. //Am. Heart J, 2001.-Vol.141. -P.1014-1017.
10. Tsumura K. Blood pressure response after two-step exercise as a powerful predictor of hypertension: the Osaka Health Survey / K.Tsumura, T.Hayashi, C.Hamada et al. // J.Hypertens. -2002. -Vol.20 (8). -P.1507-1512.

УДК 378:796

Мунтян В. С.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Наведено результати аналізу даних анкетування студентів вищого навчального закладу юридичного профілю з метою з'ясування їх ставлення до навчання, фізичного виховання і здорового способу життя. Встановлено досить високий рівень позитивної мотивації студентів до навчання та фізкультурно-оздоровчої діяльності та усвідомлення корисності занять.

Ключові слова: мотивація, цінність, навчання, фізичне виховання, здоровий спосіб життя, ставлення, позитивне.

Мунтян В. С. Мотивационно-ценностное отношение студентов к учебе, физическому воспитанию и здоровому образу жизни. Приведены результаты анализа данных анкетирования студентов высшего учебного заведения юридического профиля с целью выявления их отношения к обучению, физическому воспитанию и здоровому способу жизни. Установлен достаточно уровень положительной мотивации студентов к учебе, физкультурно-оздоровительной деятельности и осознания полезности занятий.

Ключевые слова: мотивация, ценность, обучение, физическое воспитание, здоровый образ жизни, отношение, положительное.

Muntian V. S. Motivational and valuable attitude of students to school, physical education and healthy way of living. Survey data results of students of law higher educational institution are submitted with the aim to identify their attitude to education, physical education and healthy way of living. Positive high level motivation of students is defined to education, sports and recreational activities and awareness of the usefulness of training.

Key words: motivation, education, value, physical education, healthy way of living, attitude, positive.

Постановка проблеми. Однією з основних завдань, яка стоїть сьогодні перед вищою школою є розвиток і саморозвиток студентської молоді, пов'язані з формуванням позитивної мотивації і її ціннісного ставлення до навчання, фізичного виховання та здорового способу життя [8]. Сучасний стан розвитку вищої освіти характеризується слабким проявом інтересу студентів до набуття загальних та спеціальних знань у контексті майбутньої професійної діяльності. Спостерігається досить низький рівень інтересу та мотивації студентської молоді до здорового способу життя та фізичного виховання, що призвело до зниження рівня їх фізичного здоров'я.

Практично всі види діяльності людини пов'язані з її ставленням до них, тобто з мотивацією. Мотивація діяльності та активність людини залежать як від інтенсивності мотивів (стабільних особистісних утворень, які проявляються в різних обставинах), так й від зовнішніх установок (наприклад, з боку викладача) та інших ситуативних чинників. Це сукупність усіх факторів конкретної ситуації (особистісних і ситуативних), які спонукають людину до активності [5; 10; 14]. Тому питання дослідження

проблеми мотиваційно-ціннісного ставлення до навчання, здорового способу життя та фізичного виховання обумовлюють актуальність роботи.

Дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри фізичного виховання №1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на 2013/14 навчальний рік.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Процеси мотивації можуть бути спрямовані на досягнення мети (успіх або уникнення невдачі); на здійснення діяльності або утримання від неї. Вони супроводжуються переживаннями, позитивними чи негативними емоціями [5; 9].

Мотивація – спонукання (до дії), обумовлює причини і механізми поведінки людини, внутрішній стан, який визначає її активність і спрямованість діяльності, пов'язаної із задоволенням різних потреб [2; 5; 6; 14].

Потреби – головна спонукальна, направляюча і регулююча сила поведінки особистості. Потреби тісно пов'язані з емоціями (переживаннями, відчуттями приємного і неприємного, задоволення і невдоволення). Людина зазвичай вибирає той вид діяльності, який більшою мірою дозволяє задовольнити виниклу потребу і отримати позитивні емоції. Система мотивів, яка виникла на основі потреб визначає спрямованість особистості, стимулює і мобілізує її на прояв активності [5; 9; 13]. Прагнення індивіда до безперервного розвитку є одним з ведучих мотивів [9].

Для розуміння процесів поведінки людини, слід аналізувати її мотиваційні стани (установки, інтереси, бажання, прагнення) [11; 14] та ціннісне ставлення до цих процесів.

Інтерес (почуття) – позитивний емоційний процес, пов'язаний з потребою пізнати щось нове (про об'єкт інтересу, підвищеною увагою до нього). Наприклад, вільний вибір фізкультурно-оздоровчих та спортивних занять свідчить про наявність у студента усвідомленого, активного *інтересу*, який пов'язаний [13]:

- із задоволенням процесом занять (динамічність, емоційність, новизна, різноманітність, можливість спілкування та ін.);
- з результатами занять (придбання нових знань, умінь і навичок, оволодіння різноманітними руховими діями, випробування себе, поліпшення результату та ін.);
- з перспективою занять (фізична досконалість і гармонійний розвиток, виховання особистісних якостей, зміцнення здоров'я, підвищення спортивної кваліфікації тощо).

Цінність – поняття, що використовується у філософії і соціології для позначення об'єктів, явищ, їх властивостей, а також абстрактних ідей, що втілюють в собі суспільні ідеали і виступаючих завдяки цьому як еталон *належного*.

Кожній людині властива індивідуальна, специфічна ієрархія особистісних цінностей, які служать сполучною ланкою між духовною культурою суспільства і духовним світом особистості, між суспільним та індивідуальним. Як правило, для особистісних цінностей характерна висока усвідомленість; вони відображаються у свідомості у вигляді ціннісних орієнтацій і служать важливим фактором регуляції соціальних взаємин між людьми і поведінки окремого індивіда [12].

Аналізуючи спрямованість особистості, яка відбувається під впливом постійних та домінуючих мотивів, вчені виділяють чималі соціальні мотиви отримання знань та мотиви, які породжує саме навчальна діяльність. Мотив навчання пояснює те, *для чого навчається учень (студент), що спонукає його вчитися* [1].

Мотиваційно-ціннісний компонент відображає активно-позитивне емоційне ставлення до діяльності (навчання, фізичного виховання), сформовану потребу в ній (систему знань, інтересів, мотивів і переконань), що організують і направляють вольові зусилля особистості, її пізнавальну й практичну діяльність на розумове та фізичне самовдосконалення [10; 13].

Ставлення – це певна суб'єктивно-оцінна й свідомо-виборча взаємодія індивіда із суб'єктами та предметами навколишнього світу (І. М. Кондаков, 2003). Мотиваційно-ціннісне ставлення виражає внутрішню позицію особистості, яка обумовлює конкретну структуру її поглядів на дійсність. Ставлення до цінностей навчання та усвідомлення його взаємозв'язку з наступної професійної діяльності та фізичного виховання і залучення до здорового способу життя, набуватиме позитивної мотивації за

умови трансформації зовнішніх стимулюючих впливів на особистість студента у внутрішні спонукаючі сили, тобто інтеріоризації мотивації до здорового способу життя [4; 7;10].

Мета дослідження. Визначити рівень мотивації і ціннісного ставлення студентів вищого навчального закладу юридичного профілю до навчання, фізичного виховання і здорового способу життя.

Методи та організація дослідження. Дослідження здійснювалося на базі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Складено анкету та проведено опитування 208 студентів I-го (n=102) і II-го (n=106) курсів (115 юнаків та 93 дівчат), які представляють три факультети університету. Для вирішення завдань дослідження було застосовано такі методи: аналіз науково-методичної літератури та джерел інформації мережі Інтернет, педагогічні спостереження, опитування, компаративний аналіз, методи математичної статистики, узагальнення результатів дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. В основу аналізу покладено критерії, пов'язані із твердженням про те, що сьогодні різко знизився інтерес студентської молоді до навчання, набуття загальних та спеціальних знань (у межах майбутньої професійної діяльності), фізичного виховання, здорового способу життя, спортивно-оздоровчої діяльності.

Напередодні опитування студенти були проінформовані, що анкетування здійснюється з метою виявлення їх рівня мотивації до навчання, фізичного виховання і здорового способу життя, а також попереджені про анонімність опитування, чесність та правдивість відповідей. Анкетування складалося з двох блоків питань. У першому блоці сформульовані питання, що відображають ставлення студентів до навчання взагалі і зокрема, у ВНЗ. Другий блок питань відображає ставлення студентів до фізичного виховання і здорового способу життя. Для більш повного відображення ставлення студентів до розглянутих питань, у наданих нижче таблицях приведено зміст анкети та отримані результати на усі (прямі або непрямі) запитання.

За підсумками проведеного опитування (n=208), з першого блоку питань, що розглядають мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до навчання, отримані наступні результати (табл. 1):

Таблиця 1

Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до навчання

Зміст запитання та варіанти відповідей	Всього студентів (%)	З них юнаків / дівчат (%)	Студентів 1-го курсу (%)	З них юнаків / дівчат (%)	Студентів 2-го курсу (%)	З них юнаків / дівчат (%)
1	2	3	4	5	6	7
У школі Ви вчилися:						
а) добре	76,9	68,7 / 87,1	80,4	70,8 / 88,9	71,7	65,7 / 82,1
б) погано	5,8	7,8 / 3,2	2,9	4,2 / 1,9	10,4	11,9 / 7,7
в) скоріше добре, ніж погано	15,9	21,7 / 8,6	13,7	20,8 / 7,4	17,9	22,4 / 10,3
г) скоріше погано, ніж добре	1,4	1,7 / 1,1	2,9	4,2 / 1,9	0	0 / 0
Ваше ставлення до навчання в університеті:						
а) позитивне, (усвідомлюю корисність навчання)	84,6	80,9 / 89,2	90,2	83,3 / 96,3	79,2	79,1 / 79,5
б) негативне, (добре вчити-ся – це не головне)	3,8	4,3 / 3,2	0	0 / 0	7,5	7,5 / 7,7
в) скоріше позитивне, ніж негативне	11,1	13,9 / 7,5	8,8	14,6 / 3,7	13,2	13,4 / 12,8
г) скоріше негативне, ніж позитивне	0,5	0,9 / 0	1,0	2,1 / 0	0	0
Ви вступили до ВНЗ для того, щоб:						
а) отримати якомога біль-ше	58,7	53,0 / 65,6	66,7	58,3 / 74,1	50,9	49,3 / 53,8

загальних і спец. знань б) отримати якомога біль-ше спеціаль-них знань в) отримати диплом г) за наполя-ганням бать-ків (порадою друзів та ін.)	31,3 6,7 3,4	37,4 / 23,7 6,1 / 7,5 3,5 / 3,2	24,5 8,8 0	33,3 / 16,7 8,3 / 9,3 0 / 0	37,7 4,8 6,6	40,3 / 33,3 4,8 / 5,1 6,0 / 7,7
У Вас з'явився стійкий інтерес до певної професії:						
а) ще в дитинстві б) перед вип. іспитами, коли стало питання про те, в який ВНЗ вступати в) за час навчання у ВНЗ г) ще не визначився	40,8 44,2 8,7 6,3	40,9 / 40,7 40,0 / 49,5 11,3 / 5,4 7,8 / 4,3	45,1 44,1 3,9 6,9	41,7 / 48,1 43,8 / 44,4 4,2 / 3,7 10,4 / 3,7	36,8 44,3 13,2 5,7	40,3 / 30,8 37,3 / 56,4 16,4 / 7,7 6,0 / 5,1
Зв'язуйте Ви свою майбутню професійну діяльність з певними Вашими знаннями, отриманими в даному ВНЗ:						
а) так б) ні в) скоріше, що так г) скоріше, що ні	81,7 1,9 15,9 0,5	81,8 / 81,6 1,7 / 2,2 15,7 / 16,1 0,9 / 0	87,3 1,0 10,8 1,0	83,3 / 90,7 0 / 1,9 14,6 / 7,4 1,0 / 0	76,4 2,8 20,8 0	80,6 / 69,2 3,0 / 2,6 16,4 / 28,2 0 / 0
Чи влаштовує Вас рівень викладання у даному ВНЗ:						
а) так б) ні в) скоріше так, ніж ні г) скоріше ні, ніж так	78,4 5,3 16,3 0	80,0 / 76,3 7,0 / 3,2 13,0 / 20,4 0 / 0	89,2 2,0 8,8 0	95,8 / 83,3 2,1 / 1,9 2,1 / 14,8 0 / 0	67,9 8,5 23,6 0	68,7 / 66,6 10,4 / 5,1 20,9 / 28,2 0 / 0
Як Ви відвідуєте заняття:						
а) регулярно б) нерегулярно в) скоріше, що достатньо г) скоріше, недостатньо	88,0 3,4 6,7 1,9	84,3 / 92,5 5,2 / 1,1 7,8 / 5,4 2,6 / 1,1	90,2 1,0 4,9 3,9	85,4 / 94,4 2,1 / 0 6,3 / 3,7 6,3 / 1,9	85,8 5,7 8,5 0	83,6 / 89,7 7,5 / 2,6 9,0 / 7,7 0 / 0
Ви пов'язуєте успішність або невдачі навчання у ВНЗ:						
а) з рівнем викладання б) власним ставленням до навчання в) іншими обставинами	18,8 61,1 20,2	19,1 / 18,3 58,3 / 64,5 22,6 / 17,2	18,6 64,7 16,7	16,7 / 20,4 64,6 / 64,8 18,8 / 14,8	18,9 57,5 23,6	20,9 / 15,4 53,7 / 64,1 25,4 / 20,5

Аналіз результатів дослідження демонструє високі показники з питань позитивного ставлення студентів до навчання. Наприклад, підсумовування позитивних результатів відповідей («а» і «б») на запитання про *рівень навчання у школі* («добре» та «скоріше добре, ніж погано») складає 92,8%; *ставлення до навчання в університеті* («позитивне (усвідомлюю корисність навчання)» та «скоріше позитивне, ніж негативне») – 95,7%; «*пов'язуєте майбутню професійну діяльність з певними знаннями, отриманими у даному ВНЗ* («так» та «скоріше так, ніж ні») – 98,1%. Особливої уваги заслуговують відповіді на запитання відносно *успішності або невдачі навчання в університеті*. Так 61,1% студентів (64% 1-го та 57,5% 2-го курсу) *пов'язують успішність з власним ставленням до*

навчання, що сумарно з варіантом «а» відповіді «з рівнем викладання» – складає 79,9% студентів (83,3% 1-го та 76,4% 2-го курсу) та в цілому демонструє досить високий рівень позитивного ставлення студентів до навчання (рис. 1).

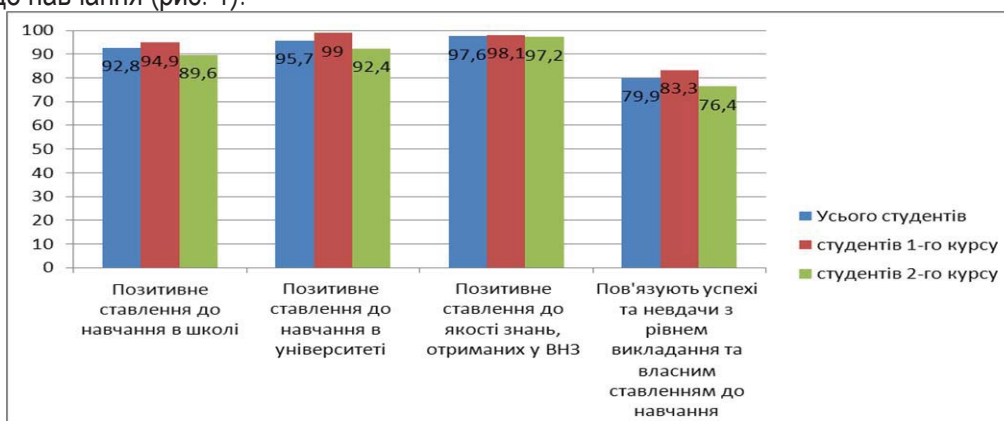

Рис. 1. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до навчання (%)

В таблиці 2 відображені результати дослідження з другого блоку питань стосовно ставлення студентів до здорового способу життя і фізичного виховання.

Таблиця 2

Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до здорового способу життя і фізичного виховання

Зміст запитання та варіанти відповідей	Всього студентів (%)	З них юнаків / дівчат (%)	Студентів 1-го курсу (%)	З них юнаків / дівчат (%)	Студентів 2-го курсу (%)	З них юнаків / дівчат (%)
1	2	3	4	5	6	7
Ваше ставлення до здорового способу життя						
а) позитивне, дотримуюсь ЗСЖ	53,8	60,0 / 46,2	43,1	58,3 / 29,6	64,2	61,2 / 69,2
б) позитивне, але не дотримуюсь ЗСЖ	41,8	33,9 / 51,6	51,0	31,3 / 68,5	33,0	35,8 / 28,2
в) байдуже	4,4	6,1 / 2,2	5,9	10,4 / 1,9	2,8	3,0 / 2,6
Наявність шкідливих звичок						
а) так	20,2	26,9 / 11,8	24,5	35,4 / 14,8	16,0	20,9 / 7,7
б) немає	60,1	49,6 / 73,1	65,7	56,3 / 74,1	54,7	44,8 / 71,8
в) іноді (випиваю, палю)	19,7	23,5 / 15,1	9,8	8,3 / 11,1	29,2	34,3 / 20,5
Ваше ставлення до фізичної культури (у школі)						
а) позитивне	65,9	70,4 / 60,2	61,8	68,7 / 55,6	69,8	71,6 / 66,7
б) негативне	9,6	9,6 / 9,7	9,8	10,4 / 9,3	9,4	8,9 / 10,3
в) скоріше позитивне, ніж негативне	18,7	15,7 / 22,6	20,6	14,6 / 25,8	17,0	16,4 / 17,9
г) скоріше негативне, ніж позитивне	5,8	4,3 / 7,5	7,8	6,3 / 9,3	3,8	3,0 / 5,1
Ваше ставлення до фізичного виховання (у ВНЗ)						
а) позитивне (усвідомлюю корисність занять)	69,2	73,0 / 64,5	61,8	64,6 / 59,3	76,4	79,1 / 71,8
б) негативне (не обов'язково займаюся)	8,7	8,7 / 8,6	10,8	12,5 / 9,2	6,6	6,0 / 7,7
в) скоріше позитивне, ніж негативне	19,2	15,7 / 23,7	24,5	18,7 / 29,6	14,2	13,4 / 15,4
г) скоріше нет., ніж позитивне	2,9	2,6 / 3,2	2,9	4,2 / 1,9	2,8	1,5 / 5,1

Ви відвідуєте предмет «Фізичне виховання»						
а) подобається і хочеться займатися	67,8	70,4 / 64,5	59,8	54,2 / 64,8	75,5	82,1 / 64,1
б) щоб отримати залік	29,3	25,3 / 34,4	39,2	43,7 / 35,2	19,8	11,9 / 33,3
в) ходжу «за компанію»	2,9	4,3 / 1,1	1,0	2,1 / 0	4,7	6,0 / 2,6
1	2	3	4	5	6	7
Хотіли б Ви займатися якимось видом спорту (якщо займаєтеся, то відзначайте «так»)						
а) так	67,3	63,5 / 71,9	66,7	60,4 / 72,2	67,9	65,7 / 71,8
б) ні	6,7	7,0 / 6,5	8,8	10,4 / 7,4	4,7	4,5 / 5,1
в) скоріше так, ніж ні	20,2	24,3 / 15,1	15,7	18,8 / 13,0	24,5	28,3 / 17,9
г) скоріше ні, ніж так	5,8	5,2 / 6,5	8,8	10,4 / 7,4	2,8	1,5 / 5,1
Яка для Вас найбільш прийнятна форма проведення занять						
а) групою, за розкладом	55,8	51,3 / 61,3	65,7	66,7 / 64,8	46,2	40,3 / 56,4
б) секційна форма	40,4	45,2 / 34,4	32,3	31,2 / 33,3	48,1	55,2 / 35,9
в) індивідуальна	3,8	3,5 / 4,3	2,0	2,1 / 1,9	5,7	4,5 / 7,7
Достатньо у Вас часу для самопідготовки і самостійних спортивно-оздоровчих занять						
а) так	52,4	53,9 / 50,5	62,7	66,7 / 59,3	42,5	44,8 / 38,5
б) ні	46,2	43,5 / 48,4	37,3	33,3 / 40,7	54,7	50,7 / 59,0
в) свій варіант	1,4	2,6 / 1,1	0	0 / 0	2,8	4,5 / 2,5

Отримані результати показують, що всього 53,8% студентів позитивно ставляться і дотримуються здорового способу життя; 41,8% – позитивно, але не дотримуються ЗСЖ, а 4,4% – байдуже. Про відсутність шкідливих звичок відзначили 60,1%; про їх наявність – 20,2% опитаних.

Позитивне ставлення до фізичної культури (у школі) – 65,9% опитаних, негативне – 9,6%, а сумарно відповіді «позитивно» та «скоріше позитивно, ніж негативно» – 84,6%.

Позитивно ставляться до фізичного виховання (у ВНЗ) і усвідомлюють корисність занять – 69,2%; негативно – 8,7%; сумарно відповіді «позитивно...» та «скоріше позитивно, ніж негативно» – 88,4%.

На запитання «Хотіли б Ви займатися якимось видом спорту?» (якщо займаєтеся, то відзначайте «так») позитивну відповідь дали 67,3%; негативну – 6,7%; «скоріше так, ніж ні» – 20,2%; «скоріше ні, ніж так» – 5,8%.

Однак на фоні досить високих результатів (67,8%), показаних в відповідях на запитання відносно ставлення до занять з фізичного виховання («подобається і хочеться займатися»), 29,3%(!) студентів (39,2%(!) – 1-го та 19,8% – 2-го курсу) відзначили – «щоб отримати залік», а 2,9% студентів (1,0% – 1-го та 4,7% 2-го курсу) – «ходжу «за компанію»

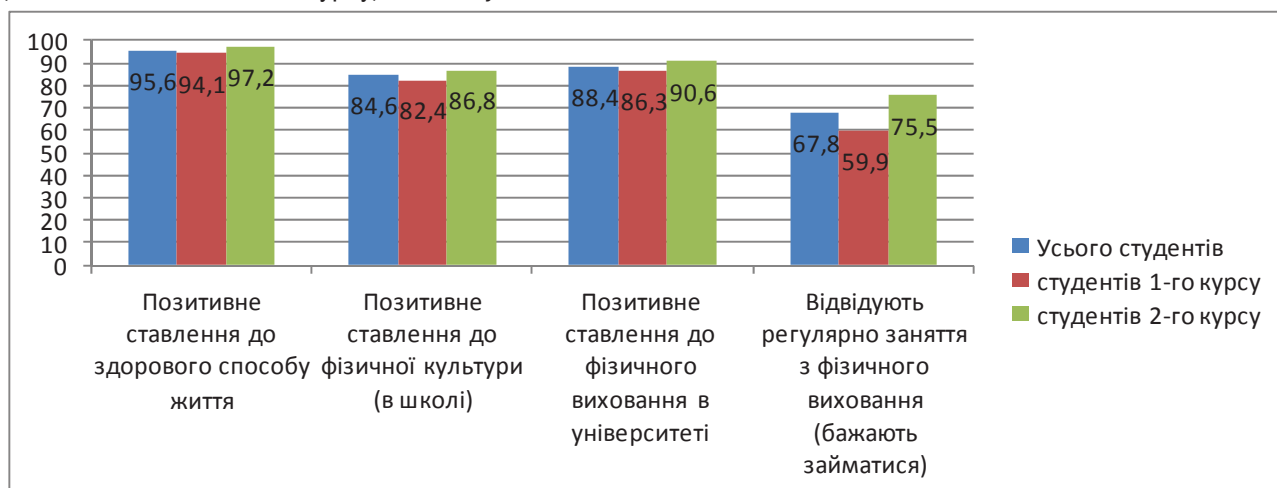

Рис. 2. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до фізичного виховання і здорового способу життя (%).

Високий відсоток відповідей на запитання щодо ставлення студентів до *групової форми проведення занять* (за навчальним розкладом) – 55,8% студентів (65,7% – 1-го та 46,2% 2-го курсу) свідчить про відсутність у них (в минулому) іншого досвіду проведення занять та про їх «прив'язаність» до певної соціальної групи. Це підтверджує і результати відповідей на варіант «б» (*секційна форма*) – 40,4% студентів (32,3% – 1-го та 48,1% – 2-го курсу).

Таким чином, отримані результати свідчать (підтверджують), що одним з найбільших недоліків опитування є її необ'єктивність, яка полягає в тому, що респонденти (особливо підлітки) практично завжди намагаються «показати себе з найкращого боку». *Похибка вибірки* [3] полягає в самій процедурі її складання. Йдеться про *не репрезентативність вибірки*, так як вона у даному випадку «не випадкова», з причини того, що в анкетуванні брали участь студенти, які *відвідують* заняття з фізичного виховання (які були присутні).

У результаті дослідження виявлена певна *закономірність*, яка полягає в тому, що більшість студентів, які навчаються в основному на «добре» і «відмінно» по «основних предметах» також показують високі результати з *фізичного виховання*. Можна припустити, що основними чинниками, що зумовлюють такі результати, є більш високий рівень відповідальності даних студентів до навчання і їх переживань за «якість оцінок».

ЛІТЕРАТУРА

1. Божович Л. И. Проблемы формирования личности : избр. психол. тр. / под ред. Д. И. Фельдштейна. – 3-е изд. – М. : МПСИ; Воронеж : МОДЭК, 2001. – 349 с.
2. Бордовская Н. В. Педагогика : учеб. пособие / Н. В. Бордовская, А. А. Реан. – СПб. : Питер, 2011. – 304 с.
3. Бреслав Г. М. Основы психологического исследования : учеб. пособие / Г. М. Бреслав. – М. : Смысл ; «Академия», 2010. – 496 с.
4. Дичек Т. А. Особенности мотивационно-ценностного отношения студентов к занятиям физической культурой [Электронный ресурс] / Т. А. Дичек. – Режим доступа: www.rusnauka.com/21_NNP_2010/Sport/70719.doc.htm
5. Занюк С. Психология мотивации [Электронный ресурс] / С. Занюк. – К. : Эльга-Н; Ника-Центр, 2002. – Режим доступа: tkd.kulichki.net/psih/1_1.htm / psi.webzone.ru/intro/intro_13.htm
6. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2006. – 512 с.
7. Корж Н. Л. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів технічних спеціальностей до самостійних занять фізичною культурою / Н. Л. Корж // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Х., ХОВНОКУ–ХДАДМ, 2012. – № 6. – С. 84–88.
8. Лисова Е. Н. Психолого-педагогический подход к мотивационной основе активности субъекта как условие сохранения его здоровья / Е. Н. Лисова // Культура физическая и здоровье. – № 4 (18). – Воронеж, 2008. – С. 68–69.
9. Маслоу А. Мотивация и личность: пер. с англ. / А. Маслоу. – 3-е изд. СПб. : Питер, 2010. – 352 с.
10. Мунтян В. С. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до здорового способу життя і фізичного виховання / В. С. Мунтян // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури. – К. : в-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – Випуск 5(30)13 – С. 108–113.
11. Немов Р.С. Психология: Кн. 1. Общие основы психологии : учебник / Р. С. Немов. – М. : Просвещение: ВЛАДОС, 1995. – 576 с.
12. Словарь практического психолога [Электронный ресурс] / С. Ю. Головин. – Режим доступа: vocabulary.ru/dictionary/25/word/cenost
13. Физическая культура студента : учебник / под ред. В. И. Ильинича. – М. : Гардарики, 2005. – 448 с.
14. Хекхаузен Х. Мотивация достижения. Психология мотивации достижения [Электронный ресурс] / Х. Хекхаузен. – Режим доступа: flogiston.ru/library/hekhauzen_4/ / [www «http://ru.wikipedia.org/wiki/»](http://ru.wikipedia.org/wiki/) – 2011.

УДК:378.016:796.071.43:[37.018.5:796]

Назаренко В.В.
Запорізький національний університет

ДЕЯКІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ ДО РОБОТИ У ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКОЛАХ ІЗ ПЛАВАННЯ

У статті аналізуються визначення поняття «готовність», розглядається рівень знань майбутнього тренера-викладача до роботи у дитячо-юнацьких спортивних школах із плавання. Визначається поняття